

กองวิเทศสัมพันธ์
เลขรับที่ 2557
วันที่ 26 ต.ค. 2559
เวลา 14.56 น.

มหาวิทยาลัยมหิดล
เลขรับ 22590
วันที่ 26 ต.ค. 2559
เวลา 19.02

ที่ กท ๐๓๑๗.๕/๑๗๐๕

ศูนย์ศึกษายุทธศาสตร์ 3- กองวิเทศสัมพันธ์
สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ
๖๒ ถนนวิภาวดีรังสิต
เขตดินแดง กรุงเทพฯ ๑๐๔๐๐

๑๗ ตุลาคม ๒๕๕๙

เรื่อง เอกสารวิเคราะห์สถานการณ์ยุทธศาสตร์และความมั่นคง

เรียน อธิการบดี มหาวิทยาลัยมหิดล

สิ่งที่ส่งมาด้วย เอกสารวิเคราะห์สถานการณ์ยุทธศาสตร์และความมั่นคง หัวขั้ว ๘ - ๑๖ ตุลาคม ๒๕๕๙

ศูนย์ศึกษายุทธศาสตร์ สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ ได้จัดทำเอกสารวิเคราะห์สถานการณ์ยุทธศาสตร์และความมั่นคง ฉบับที่ ๒/๖๐ หัวขั้ว ๘ - ๑๖ ตุลาคม ๒๕๕๙ เรื่อง “การประชุมรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมอาเซียน - สหรัฐฯ” รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย สรุปได้ดังนี้

๑. พลเอก ประวิตร วงศ์สุวรรณ รองนายกรัฐมนตรี และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม ได้เดินทางเข้าร่วมประชุมรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมอาเซียน - สหรัฐฯ (ASEAN - US Defense Informal Meeting) อย่างไม่เป็นทางการ ระหว่าง ๒๙ กันยายน - ๑ ตุลาคม ๒๕๕๙ ณ มลรัฐฮาวาย สหรัฐฯ โดยมีเป้าหมายเพื่อพัฒนาความสัมพันธ์ และแสวงหาแนวทางความร่วมมือด้านความมั่นคงของภูมิภาค

๒. สาระสำคัญของการประชุมได้กล่าวถึง กรณีชาติสมาชิกอาเซียนต้องการที่จะพัฒนาภูมิภาคความร่วมมือด้านการป้องกันภัยคุกคาม ความมั่นคงในภูมิภาค และสหรัฐฯ พร้อมทั้งจะให้การสนับสนุนทุกเรื่อง โดยเฉพาะการผลักดันให้อาเซียนเป็นศูนย์กลางในการเสริมสร้างความมั่นคงของภูมิภาคอาเซียน - แปซิฟิก นอกจากนี้ สหรัฐฯ ยังได้ชื่นชมความตั้งใจของไทยในการแก้ไขปัญหาการค้ามนุษย์ การทำประมงผิดกฎหมาย และการบินพลเรือน อีกด้วย

๓. ท่าทีของสหรัฐฯ ต่อไทย ที่เปลี่ยนแปลงไปในทิศทางที่ดีขึ้นนั้น แสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์อันดีระหว่างหน่วยงานทางด้านความมั่นคงของทั้งสองประเทศ ซึ่งไทยมีความสำคัญกับการดำเนินยุทธศาสตร์ด้านความมั่นคงในภูมิภาคของสหรัฐฯ อย่างยิ่ง ทั้งนี้ กองทัพอไทยอาจใช้โอกาสนี้ในการขยายผลความร่วมมือและยกระดับความสัมพันธ์ทางด้านความมั่นคงให้พร้อมรับต่อสถานการณ์ทางด้านต่างๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

จึงเรียนมาเพื่อกรรณาทราบ

เรียน ผู้อำนวยการกองวิเทศสัมพันธ์

สมควรเจียงส่วงานเหนือ

ข้อมูลต่อไป

วัลลภา

26 ต.ค. 59

กองภูมิภาคศึกษา

โทร./โทรสาร ๐ ๒๒๗๕ ๕๗๑๖

(นางสาวสุชาดา พฤกษ์กุล)

รักษาการแทน ผู้อำนวยการกองวิเทศสัมพันธ์

ขอแสดงความนับถือ

พันเอก

(อรรถเดช ประทีปอุษานนท์)

รองผู้อำนวยการศูนย์ศึกษายุทธศาสตร์ ทำการแทน

ผู้อำนวยการศูนย์ศึกษายุทธศาสตร์ สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ

งานบริหารเอกสารได้รับเรื่องคืน
วันที่ 27 ต.ค. 2559 เวลา 14.15 น.

การประชุม รมว.กท.อาเซียน-สหรัฐฯ

การเดินทางเข้าร่วมประชุม รมว.กท.อาเซียน - สหรัฐฯ (ASEAN - US Defense Informal Meeting) อย่างไม่เป็นทางการของ พล.อ.ประวิตร วงษ์สุวรรณ รอง นาย. และ รมว.กท. ระหว่างวันที่ ๒๙ ก.ย. - ๑ ต.ค.๕๙ ณ มลรัฐฮาวาย สหรัฐฯ นับเป็นก้าวสำคัญของการพัฒนาความสัมพันธ์ และแสวงหาแนวทางความร่วมมือด้านความมั่นคงของภูมิภาค

ความเป็นมา

กรอบความร่วมมือทางการทหารและความมั่นคงของอาเซียน ภายใต้เสาหลักด้านประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน (ASEAN Political - Security Community: APSC) นั้น มีกลไกความร่วมมือที่ถือว่ามีความสำคัญที่สุด คือ การประชุมรัฐมนตรีกลาโหมอาเซียน (ASEAN Defence Ministers' Meeting: ADMM) และการประชุมรัฐมนตรีกลาโหมอาเซียนกับรัฐมนตรีกลาโหมประเทศคู่เจรจา (ASEAN Defence Ministers' Meeting-Plus: ADMM-Plus) ซึ่งจะประกอบไปด้วย อาเซียน (๑๐ ชาติ) ออสเตรเลีย จีน อินเดีย ญี่ปุ่น นิวซีแลนด์ เกาหลีใต้ รัสเซีย และสหรัฐฯ โดยมีเป้าหมาย "เพื่อแสวงหาความร่วมมือด้านความมั่นคงกับ กท. ของประเทศนอกภูมิภาค รวมทั้งระดมความช่วยเหลือจากประเทศนอกภูมิภาค เพื่อช่วยเสริมสร้างศักยภาพของประเทศสมาชิกอาเซียน"

การประชุม รมว.กท.อาเซียน - สหรัฐฯ อย่างไม่เป็นทางการ ก็เป็นอีกกิจกรรมหนึ่งภายใต้กรอบความร่วมมือของเสาหลักด้านการเมืองและความมั่นคงอาเซียน โดยได้มีการดำเนินการ

จัดประชุมฯ มาแล้ว ๒ ครั้ง ครั้งแรกจัดขึ้นระหว่างวันที่ ๓ - ๕ ส.ค.๕๕ ณ กรุงวอชิงตัน ดีซี และครั้งที่ ๒ ซึ่งเป็นครั้งล่าสุด จัดขึ้นระหว่างวันที่ ๒๙ ก.ย. - ๑ ต.ค.๕๙ ที่ผ่านมา ณ มลรัฐฮาวาย สหรัฐฯ โดยมีวัตถุประสงค์หลักเพื่อพัฒนาความสัมพันธ์ และแสวงหาแนวทางความร่วมมือด้านความมั่นคงของภูมิภาค ซึ่งสาระสำคัญมีการกล่าวถึงความเห็นร่วมกันของชาติสมาชิกอาเซียนที่มอง ภัยคุกคามความมั่นคงว่า มีความหลากหลายและยิ่งทวีความซับซ้อนเพิ่มมากขึ้น ทุกประเทศทั้งในและนอกภูมิภาคจึงมีความจำเป็นต้องพัฒนากลไกและสร้างเครือข่ายความร่วมมือเพื่อรับมือกับภัยคุกคามความมั่นคงในลักษณะต่างๆ โดย Dr. Aston Baldwin Carter รมว.กท.สหรัฐฯ กล่าวในที่ประชุมฯ ว่า สหรัฐฯ พร้อมให้การสนับสนุนทุกเรื่อง เพื่อให้อาเซียนเป็นศูนย์กลางในการเสริมสร้างความมั่นคงของภูมิภาคเอเชีย - แปซิฟิก และขอบคุณไทยที่ให้การสนับสนุนสหรัฐฯ ในการฝึกทุกระดับ พร้อมทั้งชื่นชมไทยที่มีความตั้งใจในการแก้ไขปัญหาทั้งการข้ามนุชย์ การทำประมงผิดกฎหมาย และการบินพลเรือน อีกทั้ง สหรัฐฯ ยินดีจะคงความร่วมมือและสานต่อความสัมพันธ์อันดีที่มีต่อไป

บทวิเคราะห์

มุมมองของอาเซียน ต่อสหรัฐฯ

จากการที่ชาติสมาชิกอาเซียน ต่างก็มีแนวความคิดให้ความสำคัญกับประเด็นปัญหาภัยคุกคามความมั่นคง ที่ส่งผลกระทบต่อประเทศสมาชิกและภูมิภาค เป็นไปในทิศทางเดียวกัน ระหว่างการประชุม รมว.กท.อาเซียน – สหรัฐฯ นั้น แสดงให้เห็นอีกครั้งหนึ่งถึงความเข้มแข็งของอาเซียน และการ “พูดเป็นเสียงเดียวกัน” ในที่ประชุมฯ อันเป็นการตอกย้ำให้สหรัฐฯ เห็นถึงความเป็นหนึ่งเดียวของอาเซียน โดยระหว่างการประชุมฯ อาเซียนได้แสดงเจตจำนงถึงความจำเป็นที่ต้องมีการพัฒนากลไกความร่วมมือด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาภัยคุกคามความมั่นคงไม่ตามแบบในภูมิภาค ซึ่งจากสาระสำคัญของการประชุมฯ ที่ได้กล่าวมาข้างต้น สามารถบ่งชี้ได้ว่าประเทศสมาชิกอาเซียนและสหรัฐฯ ต่างก็ได้มีความตระหนักรู้เกี่ยวกับปัญหาภัยคุกคามความมั่นคงไม่ตามแบบ โดยเฉพาะปัญหาการก่อการร้ายที่กำลังเป็นภัยคุกคามความมั่นคงต่อประเทศต่างๆ ทั่วโลก และกำลังคืบคลานเข้ามาในภูมิภาคอาเซียน

การที่ รมว.กท.สหรัฐฯ กล่าวสนับสนุนให้อาเซียนเป็นศูนย์กลางในการเสริมสร้างความมั่นคงในภูมิภาคเอเชีย – แปซิฟิก และพร้อมที่จะให้การสนับสนุนทุกเรื่องนั้น บ่งชี้ให้เห็นว่า สหรัฐฯ มีแนวความคิดเป็นไปในทิศทางเดียวกันกับอาเซียน โดยได้มีการกล่าวถึงแนวทางในการดำเนินงานที่สามารถพัฒนาให้เป็นรูปธรรมร่วมกันได้ คือ การเพิ่มพูนเครือข่ายความร่วมมือในการป้องกันปัญหาภัยคุกคามความมั่นคงไม่ตามแบบระหว่างอาเซียน – สหรัฐฯ โดยเฉพาะปัญหาการก่อการร้าย ซึ่งจะต้องมีการเพิ่มขีดความสามารถด้านข่าวกรอง การรักษากฎหมาย การสร้างความเข้าใจร่วมกัน การเคารพในบูรณภาพแห่งดินแดน ฯลฯ เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาภัยคุกคามความมั่นคงร่วมกันระหว่างอาเซียน – สหรัฐฯ ต่อไป

ที่ผ่านมา อาเซียนมีการนำศักยภาพทางด้านการทหารของชาติสมาชิก มาพัฒนาเป็นกลไกความร่วมมือด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาภัยคุกคามไม่ตามแบบ ที่ส่งผลกระทบต่อเสถียรภาพและความมั่นคงทั้งในประเทศสมาชิก และภูมิภาค โดยมีการดำเนินการผ่านกิจกรรมต่างๆ ได้แก่ การฝึกซ้อม การแบ่งปันข้อมูลข่าวสาร/ประสบการณ์ร่วมกัน การจัดตั้งศูนย์ประสานงานความร่วมมือด้านต่างๆ ฯลฯ ภายใต้กรอบ ADMM และ ADMM-Plus

เพื่อเตรียมพร้อมรับมือกับปัญหาภัยคุกคามความมั่นคงไม่ตามแบบที่อาจจะเกิดขึ้นในอนาคต ซึ่งประเทศมหาอำนาจอย่างสหรัฐฯ มีส่วนสำคัญในการพัฒนาและเสริมสร้างขีดความสามารถให้กับอาเซียน

มุมมองของไทยต่อสหรัฐฯ

การที่ รมว.กท.สหรัฐฯ กล่าวขอบคุณและชื่นชมไทย ที่มีความตั้งใจในการแก้ไขปัญหาทั้งการค้ำมนุษย์ การทำประมงผิดกฎหมาย การบินพลเรือน และยินดีที่จะคงความร่วมมือและสานต่อความสัมพันธ์อันดีต่อไปนั้น แสดงให้เห็นถึงท่าทีของสหรัฐฯ ต่อไทยที่เปลี่ยนแปลงไปในทิศทางที่ดีขึ้น จากที่เคยแสดงท่าทีไม่เห็นด้วยกับรัฐบาล พล.อ. ประยุทธ์ฯ และออกมาเรียกร้องให้ไทยจัดการเลือกตั้งโดยเร็ว อันแสดงให้เห็นถึงความสำคัญของไทยต่อสหรัฐฯ ในการดำเนินยุทธศาสตร์ด้านความมั่นคงในภูมิภาค เช่นในอดีตที่ไทยเคยถูกสหรัฐฯ ใช้เป็นที่ตั้งฐานทัพเพื่อการต่อต้านลัทธิคอมมิวนิสต์ ด้วยเหตุผลที่ตั้งทางภูมิรัฐศาสตร์ของไทย ซึ่งตั้งอยู่กึ่งกลางของภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ และมีพื้นที่ส่วนหนึ่งติดกับแผ่นดินใหญ่และอีกส่วนหนึ่งติดกับพื้นที่ทางทะเล จึงเป็นจุดยุทธศาสตร์ที่สำคัญเสมอมา

การแสดงท่าทีของ รมว.กท.สหรัฐฯ ต่อไทย ในการประชุม รมว.กท.อาเซียน – สหรัฐฯ นั้น แสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์ที่ดีต่อกันระหว่างหน่วยงานทางด้านทหารของไทยและสหรัฐฯ ซึ่งกองทัพของไทยยังคงต้องปฏิบัติหน้าที่ในการป้องกันและแก้ไขปัญหาภัยคุกคามความมั่นคงไม่ตามแบบในส่วนที่ตนเองรับผิดชอบให้ดีที่สุด เพื่อให้ประเทศมีเสถียรภาพและความมั่นคงมากยิ่งขึ้น กองทัพไทยจึงควรใช้โอกาสนี้ในการขยายผลความร่วมมือ ตลอดไปจนถึงยกระดับความสัมพันธ์ทางด้านความมั่นคงให้พร้อมรับต่อสถานการณ์ทางด้านต่างๆ โดยเฉพาะปัญหาภัยคุกคามความมั่นคงไม่ตามแบบในภูมิภาคได้อย่างมีประสิทธิภาพต่อไปได้

อ้างอิง

- ๑) เว็บไซต์ รัฐบาลไทย, <http://www.thaigov.go.th>
- ๒) เว็บไซต์ ศูนย์อำนวยการประสานงานข่าวกรอง สนผ.กท. <http://opp.mod.go.th>
- ๓) เว็บไซต์ ศูนย์ข้อมูลข่าวสารอาเซียน สำนักข่าวกรมประชาสัมพันธ์, <http://www.asean thai.net>
- ๔) เว็บไซต์ บีบีซีไทย – BBC Thai, <https://www.facebook.com>

๑. ท่านสนใจประเด็นใดเพิ่มเติม / เห็นว่าควรศึกษาเพิ่มเติม

- การเมือง
- เศรษฐกิจ
- สังคม
- วิทยาศาสตร์ / เทคโนโลยี
- การทหาร
- พลังงาน / สิ่งแวดล้อม
- อื่นๆ

๒. ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

บทวิเคราะห์โดย นายกนกฤกษ์ รักษาพรหมณ์ ผู้ช่วยนักวิจัย ศศย.สพท.